

El Palau Aguirre i el Museu Regional d'Art Modern de Cartagena

Natalia Grau García
Conservadora de museus. Museo Regional de Arte Moderno, Cartagena
natalia.grau@carm.es

Wrought-iron dragon on the main staircase (detail)
Detall de drac de forja a l'escala imperial

Peter Alberto Belmonte Muñoz © MURAM

El Museo Regional de Arte Moderno (MURAM) es va crear amb l'objectiu de dotar la Regió de Múrcia d'un centre consagrat al Modernisme i a l'art contemporani, amb seu a la ciutat de Cartagena. Aquest museu, inaugurat el 29 d'abril de 2009, s'ubica en ple casc antic de la ciutat i ocupa un dels edificis emblemàtics de la Cartagena de principis del segle XX: el Palau Aguirre. A més, disposa d'un edifici annex rehabilitat i adaptat per incrementar la superfície expositiva, quedant-ne exemptes la planta baixa i la planta noble del palau, que també es poden visitar.

Cartagena és l'enclavament principal de la Regió de Múrcia en termes d'arquitectura eclèctica i modernista, i una de les ciutats d'Espanya que concentra gran nombre d'edificis d'aquest estil. Gràcies

La seva exquisida decoració, detallisme i color, manifesta explícitament l'esplendor de la nova classe industrial de Cartagena

al fet que la burgesia industrial i minera va intensificar a Cartagena la seva activitat en el darrer terç del segle XIX i que va caldre reconstruir la ciutat a causa dels bombardeigs de la Revolució Cantonal (1873), va haver-hi un auge d'aquesta arquitectura i es va poder regenerar un paisatge urbà pròsper, homogeni i molt característic. Les anteriors transformacions de Cartagena depenien exclusivament de la seva condició de base marítima i militar, mentre que en aquesta ocasió, la ciutat va experimentar una renovació urbana supeditada als canvis socials i a les innovacions estètiques de l'època, que li van conferir el seu caràcter definitiu.

L'any 1899, Camilo Aguirre, empresari adinerat de la mineria, va encarregar el projecte del palau familiar al conegut arquitecte català Víctor Beltrí i Roqueta, que va concloure l'obra l'any 1901. L'exterior de l'edifici, adornat amb motius decoratius d'inspiració modernista, incorpora els estils que estaven de moda aleshores a París i Barcelona. Amb la seva exquisida decoració, detallisme i color, l'edifici pretén

Decorative bee on the façade
Detall decoratiu d'abella a la façana

Alejandro Furos © MURAM

The Aguirre Palace and the Museum of Modern Art in Cartagena

Natalia Grau García
Curator, Museo Regional de Arte Moderno, Cartagena
natalia.grau@carm.es

The Museo Regional de Arte Moderno (MURAM) was set up in order to provide the region of Murcia with a centre in Cartagena dedicated to Modernismo and contemporary art. Opened on 29 April 2009, the museum is located in the centre of the old city, where it occupies an emblematic early-twentieth-century mansion – the Palacio de Aguirre – and an adjacent building that has been rehabilitated and adapted so as to increase the exhibition space. Although the ground and first floors of the Palacio de Aguirre do not form part of this exhibition area, they can also be visited.

Cartagena is the focal point of the region as far as Modernismo and eclectic architecture are concerned, and it is one of the Spanish cities with the largest number of such buildings. The mining and industrial activity that began to flourish here in the last decades of the nineteenth century,

coupled with the need to rebuild the city after the bombing during the Cantonal Revolution (1873), advanced the spread of this style, which resulted in a highly characteristic, ornate

With its delicate ornamentation and colours, the house expresses the grandeur of the new industrialist class in Cartagena

and uniform urban landscape. Earlier transformations of Cartagena had been entirely due to its role as a naval and military base, whereas this time the city experienced an urban renewal that was an integral part of the social change and the aesthetic innovations of the period, conferring on it its distinctive character.

In 1899, Camilo Aguirre, a wealthy mine-owner, commissioned the well known Catalan architect Víctor Beltrí i

General view of the Aguirre Palace / Vista general del Palau Aguirre

José Luis Mentre © MURAM

manifestar explícitament l'esplendor de la nova classe industrial de Cartagena. A la confluència d'ambdues façanes s'erigeix una torre angular presidida per un mirador i coronada amb una cúpula elegant recoberta d'escames de ceràmica vidriada.

L'interior modernista, un dels pocs que es poden visitar a Cartagena, ofereix al visitant una oportunitat excel·lent per traslladar-se a l'ambient de l'època. Un vestibul eclèctic amb terra i sòcol de marbre blanc serveix d'accés a la casa. La porta principal és un disseny preciós de fusta i coure de la casa madrilenya Amaré. Les portes d'accés i les finestres del pati estan adornades amb vidres de gran qualitat, gravats a l'àcid amb magnífics motius modernistes, a l'igual de les baranes. L'accés a la planta noble és a través d'una escala imperial de marbre d'estil eclèctic i amb barana de bronze. La planta noble acull el despatx, el menjador victorià, la capella neogòtica i la sala de ball neorococó adornada amb una pintura de Cecilio Pla i Gallardo, *L'al·legoria de la primavera*.

Al final del recorregut expositiu, uns documents audiovisuals ens expliquen la història de l'edifici i dels seus habitants, ens situen

en el context de l'època i ens conviden a visitar els altres edificis monumentals de Cartagena. Des d'aquí, surt cada setmana un itinerari guiat pels diferents edificis modernistes de la ciutat, amb canvis periòdics de temàtica i recorregut. Aquesta ruta permet conèixer no només l'arquitectura pròpia del Modernisme a Cartagena, sinó també els molts aspectes culturals i sociològics que ajuden el visitant a sentir-se immers en l'època evocada.

Tot i la seva curta trajectòria, aquesta institució ja ha acollit importants exposicions temporals, com "El llegat de González Moreno", "Dibuixos de Párraga", "L'aventura modernista a les col·leccions del Museu Nacional d'Art de Catalunya" o "L'era de Rodin". Entre els mesos d'octubre i desembre de 2010, ha estat una de les seus de Manifesta8, la Biennal Europea d'Art Contemporani. El Museo Regional de Arte Moderno també ofereix tallers, cursos d'aprofundiment i diverses activitats formatives per difondre l'art modern i contemporani entre tota mena de públic. www.muram.es

www.muram.es

Two photographs of educational guided visits to the museum / Dues imatges de les visites guiades didàctiques al Museu

Roqueta, to design the family mansion. It was completed in 1901. The exterior, with decorative motifs inspired by Modernismo, combines the styles then in vogue in Paris and Barcelona. With its delicate ornamentation and colours, the house expresses the grandeur of the new industrialist class in Cartagena. On the corner of the two sides facing the street rises an angular tower crowned with an elegant dome covered in blue glazed tiles.

The Modernista interior, one of the few open to the public in Cartagena, transports visitors back to the atmosphere of the period. An eclectic lobby with a white marble floor and dado leads into the house, the front door of which is a beautiful design in wood and copper by the Madrid firm of Amaré. The doors and windows giving on to the patio are fitted with high-quality glass acid-engraved with elegant Modernista motifs that are repeated elsewhere. The main floor is reached by a marble imperial staircase in an eclectic style with bronze banisters. On this floor are the study, the Victorian dining-room, the Neo-Gothic chapel and the Neo-Rococo ballroom adorned with a painting by Cecilio Pla titled *Allegory of Spring*.

At the end of the tour of the exhibition rooms, documentary films describe the history of the building and its inhabitants in the social context of the period, encouraging us to visit other historic buildings in Cartagena. A guided tour starts from the Palacio de Aguirre and takes in the city's various Modernista buildings; there are regular changes to the itinerary and in the themes covered. This tour enables visitors to learn not only about Modernista architecture in Cartagena but also about cultural and sociological aspects of the city that help set the period in its wider context.

In its short life, the MURAM has hosted a number of important temporary exhibitions such as "The Legacy of González Moreno", "Drawings by Párraga", "The Modernista Adventure in the Collections of the Museu Nacional d'Art de Catalunya" and "The Rodin Era". From October to December 2010 it was one of the venues for "Manifesta8, the European Biennial of Contemporary Art". The museum also offers workshops, courses and a variety of other educational activities aimed at encouraging the public to appreciate Modernismo and contemporary art. www.muram.es

www.muram.es

The building adjoining the Aguirre Palace has been adapted to increase the available exhibition space / L'edifici annex al Palau Aguirre ha estat adaptat per augmentar l'espai d'exposicions

The imperial staircase on the main floor
L'escala imperial a la planta noble

Spiral staircase seen from above
Vista zenital de l'escala de cargol